ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 27ης Απριλίου 2023 *

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινό δασμολόγιο – Κατάταξη εμπορευμάτων – Συνδυασμένη Ονοματολογία – Ερμηνεία – Γενικοί κανόνες – Γενικός κανόνας 2, στοιχείο α′ – Είδος που παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο – Εξαρτήματα τα οποία προορίζονται να αποτελέσουν, κατόπιν της συναρμολογήσεώς τους, δορυφορικούς δέκτες – Κατάταξή τους ως πλήρους δέκτη»

Στην υπόθεση C-107/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Gerechtshof Amsterdam (εφετείο Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες) με απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 16 Φεβρουαρίου 2022, στο πλαίσιο της δίκης

X BV,

παρισταμένου του:

Inspecteur van de Belastingdienst/Douane district Rotterdam

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. G. Xuereb, πρόεδρο τμήματος, T. von Danwitz (εισηγητή) και A. Kumin, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: T. Ćapeta,

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η X BV, εκπροσωπούμενη από τον R. Andringa, advocaat,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. K. Bulterman και M. H. S. Gijzen,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την M. Salyková και τον P. Vanden Heede,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του γενικού κανόνα 2, στοιχείο α′, των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ 1987, L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1549/2006 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2006 (ΕΕ 2006, L 301, σ. 1) (στο εξής: ΣΟ).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της X BV και του Inspecteur van de Belastingdienst/Douane district Rotterdam (επιθεωρητή φορολογικών και τελωνειακών υπηρεσιών περιφέρειας του Ρότερνταμ, Κάτω Χώρες, στο εξής: επιθεωρητής), σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη εξαρτημάτων δορυφορικών δεκτών.

Το νομικό πλαίσιο

Το ΕΣ

3 Το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ) θεσπίσθηκε με τη Διεθνή Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων, η οποία συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983 στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ) και εγκρίθηκε, μαζί με το τροποποιητικό της πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ 1987, L 198, σ. 1). Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ καταρτίζονται από τον ΠΟΤ σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω Συμβάσεως.

4 Δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 1, στοιχείο α′, σημείο 2, της ως άνω Συμβάσεως, κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εφαρμόζει τους γενικούς κανόνες για την ερμηνεία του ΕΣ καθώς και όλες τις σημειώσεις των τμημάτων, των κεφαλαίων και των διακρίσεων, και να μη μεταβάλλει το περιεχόμενο των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των διακρίσεων του ΕΣ.

5 Ο γενικός κανόνας 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία του ΕΣ προβλέπει, αφενός, ότι κάθε αναφορά σε ένα είδος μέσα σε ορισμένη κλάση καλύπτει το είδος αυτό, έστω και αν δεν είναι πλήρες ή τελειωμένο, υπό την προϋπόθεση ότι, στην κατάσταση που παρουσιάζεται, εμφανίζει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του πλήρους ή του τελειωμένου είδους και, αφετέρου, ότι η εν λόγω αναφορά καλύπτει επίσης το πλήρες ή τελειωμένο είδος ή αυτό που θεωρείται τέτοιο, βάσει των προηγουμένων διατάξεων, στην περίπτωση που αυτό παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο.

6 Στα σημεία V έως VII της επεξηγηματικής σημειώσεως σχετικά με τον γενικό κανόνα 2, στοιχείο α′, του ΕΣ διευκρινίζονται τα εξής:

«V) Το δεύτερο μέρος του [γενικού κανόνα 2, στοιχείο α′,] κατατάσσει στην ίδια κλάση με τα συναρμολογημένα είδη τα πλήρη ή τελειωμένα είδη που παρουσιάζονται ασυναρμολόγητα ή αποσυναρμολογημένα. Τα εμπορεύματα αυτά παρουσιάζονται στην εν λόγω κατάσταση ιδίως διότι τούτο είναι αναγκαίο για τη συσκευασία, τη φορτοεκφόρτωση ή τη μεταφορά ή προς διευκόλυνση των πράξεων αυτών.

VI) Ο κανόνας αυτός κατατάξεως έχει επίσης εφαρμογή στο μη πλήρες ή μη τελειωμένο είδος που παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο άπαξ μπορεί να θεωρηθεί ως πλήρες ή τελειωμένο βάσει των διατάξεων του πρώτου μέρους του κανόνα.

VII) Ως αποσυναρμολογημένο ή ασυναρμολόγητο είδος για την εφαρμογή του παρόντος κανόνα νοείται το είδος εκείνο, τα διάφορα συστατικά μέρη του οποίου προορίζονται να συναρμολογηθούν είτε με απλά μέσα όπως βίδες, μπουλόνια, παξιμάδια κ.λπ. είτε, π.χ., με κάρφωμα ή συγκόλληση, υπό την προϋπόθεση όμως ότι πρόκειται απλώς για εργασίες συναρμολογήσεως.

Συναφώς, δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πολυπλοκότητα της μεθόδου συναρμολογήσεως. Εντούτοις, τα διάφορα συστατικά μέρη δεν πρέπει να υποβάλλονται σε κατεργασία αποπερατώσεως της κατασκευής τους.

Τα ασυναρμολόγητα συστατικά μέρη ενός είδους, των οποίων ο αριθμός υπερβαίνει τον απαιτούμενο για τη δημιουργία ενός πλήρους είδους υπόκεινται σε ίδιο καθεστώς.

[…]»

Η ΣΟ

7 Οι γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ, οι οποίοι περιλαμβάνονται στο παράρτημα I, πρώτο μέρος, τίτλος I, τμήμα Α, του κανονισμού 2658/87, ορίζουν τα εξής:

«Η κατάταξη των εμπορευμάτων στη [ΣΟ] πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παρακάτω αρχές:

1. Το κείμενο των τίτλων των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχει μόνον ενδεικτική αξία, δεδομένου ότι η κατάταξη καθορίζεται νόμιμα σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και σύμφωνα με τους παρακάτω κανόνες, εφόσον αυτοί δεν είναι αντίθετοι προς το κείμενο των εν λόγω κλάσεων και σημειώσεων.

2. α) Κάθε αναφορά σ’ ένα είδος μέσα σε ορισμένη κλάση καλύπτει το είδος αυτό, έστω και αν δεν είναι πλήρες ή τελειωμένο, με την προϋπόθεση ότι, στην κατάσταση που παρουσιάζεται, εμφανίζει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του πλήρους ή του τελειωμένου είδους. Καλύπτει επίσης το πλήρες ή τελειωμένο είδος ή αυτό που θεωρείται σαν τέτοιο, βάσει των προηγουμένων διατάξεων, στην περίπτωση που αυτό παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο.

[…]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

8 Κατά το χρονικό διάστημα από τις 3 Ιουλίου 2006 έως τις 22 Ιανουαρίου 2007, η X υπέβαλε στις Κάτω Χώρες, ιδίω ονόματι και για ίδιο λογαριασμό, 38 διασαφήσεις για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία εξαρτημάτων δορυφορικών δεκτών. Τα εξαρτήματα αυτά προέρχονταν όλα από τον ίδιο, εγκατεστημένο στην Κίνα, προμηθευτή και μεταφέρθηκαν με το ίδιο πλοίο, εντός του ίδιου εμπορευματοκιβωτίου.

9 Σε όλες τις περιπτώσεις, η X υπέβαλε αυθημερόν δύο χωριστές διασαφήσεις, ήτοι μια πρώτη διασάφηση όσον αφορά τα εμπορεύματα που προορίζονταν για τη γερμανική επιχείρηση C GmbH και μια δεύτερη όσον αφορά τα εμπορεύματα που προορίζονταν για τη γερμανική επιχείρηση D GmbH, οι οποίες ανήκαν αμφότερες στον ίδιο όμιλο. Οι διασαφήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο ίδιο τελωνείο του Ρότερνταμ (Κάτω Χώρες).

10 Οι δύο διασαφήσεις περιελάμβαναν, κάθε φορά, σε αντίστοιχες ποσότητες, όλα τα εξαρτήματα του ίδιου τύπου δορυφορικού δέκτη. Μολονότι απευθύνονταν σε δύο διαφορετικές επιχειρήσεις, τα εξαρτήματα αυτά ήταν, εντούτοις, συμπληρωματικά και προορίζονταν να συναρμολογηθούν ώστε να αποτελέσουν πλήρη συσκευή δορυφορικού δέκτη, κατόπιν της θέσεώς τους σε ελεύθερη κυκλοφορία.

11 Επιπλέον, στις 23 Ιουλίου 2007 η X υπέβαλε στις Κάτω Χώρες διασάφηση για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία εξαρτημάτων δορυφορικών δεκτών προοριζόμενων για την επιχείρηση C. Τα εξαρτήματα αυτά είχαν μεταφερθεί στο ίδιο εμπορευματοκιβώτιο με εκείνα που προορίζονταν για την επιχείρηση D. Τα δεύτερα, όμως, αποτέλεσαν αντικείμενο διασαφήσεως υπό άλλο τελωνειακό καθεστώς, συγκεκριμένα δε το καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως, και μεταφέρθηκαν στη Γερμανία υπό τελωνειακή επιτήρηση, προκειμένου να τεθούν εν συνεχεία σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός του εν λόγω κράτους μέλους.

12 Κατά τον επιθεωρητή, τα εμπορεύματα που εισήγαγε η X στις Κάτω Χώρες δεν πρέπει να θεωρηθούν εξαρτήματα δορυφορικών δεκτών, αλλά πλήρεις ασυναρμολόγητες συσκευές. Κατόπιν της διαπιστώσεως αυτής, απηύθυνε στην X, την 1η Ιουλίου 2009, ειδοποίηση πληρωμής για όλους τους επίμαχους δορυφορικούς δέκτες. Η συγκεκριμένη ειδοποίηση πληρωμής αφορά δασμούς συνολικού ύψους 389 973,70 ευρώ.

13 Αφού υπέβαλε ενώπιον του επιθεωρητή διοικητική ένσταση η οποία απορρίφθηκε, η X άσκησε προσφυγή κατά της ειδοποιήσεως πληρωμής ενώπιον του rechtbank Noord-Holland (πρωτοδικείου της επαρχίας της Βόρειας Ολλανδίας, Κάτω Χώρες). Το εν λόγω δικαστήριο δέχθηκε την προσφυγή και ακύρωσε εν μέρει την ειδοποίηση πληρωμής. Τόσο η X όσο και ο επιθεωρητής άσκησαν έφεση κατά της συγκεκριμένης αποφάσεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, του Gerechtshof Amsterdam (εφετείου Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες).

14 Η διαφορά της κύριας δίκης αφορά το ζήτημα αν τα εισαγόμενα εμπορεύματα πρέπει να καταταγούν ως χωριστά εξαρτήματα στις σχετικές δασμολογικές κλάσεις της ΣΟ ή αν, όπως υποστηρίζει ο επιθεωρητής, πρέπει, βάσει του γενικού κανόνα 2, στοιχείο α', του παραρτήματος I, πρώτο μέρος, τίτλος I, τμήμα A, του κανονισμού 2658/87, να χαρακτηρισθούν ως ασυναρμολόγητοι πλήρεις δορυφορικοί δέκτες.

15 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Gerechtshof Amsterdam (εφετείο Άμστερνταμ) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει ο γενικός κανόνας κατατάξεως 2, στοιχείο α′, την έννοια ότι εφαρμόζεται σε χωριστά εξαρτήματα δορυφορικού δέκτη τα οποία προορίζονται, μετά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, για συναρμολόγηση σε πλήρη δορυφορικό δέκτη, μεταφέρονται στο ίδιο εμπορευματοκιβώτιο, δηλώνονται, με δύο χωριστές διασαφήσεις για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, την ίδια ημέρα, στην ίδια τελωνειακή αρχή, από τον ίδιο διασαφιστή, ιδίω ονόματι και για ίδιο λογαριασμό, και τα οποία, κατά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, ανήκουν σε δύο συνδεδεμένες εταιρίες;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: έχει ο γενικός κανόνας κατατάξεως 2, στοιχείο α′, την έννοια ότι εφαρμόζεται και στα χωριστά εξαρτήματα δορυφορικού δέκτη τα οποία δηλώθηκαν για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία από τον ίδιο διασαφιστή, ιδίω ονόματι και για ίδιο λογαριασμό, την ίδια ημέρα, στην ίδια τελωνειακή αρχή με εκείνη στην οποία έχει υποβληθεί, για τα λοιπά εξαρτήματα του δορυφορικού δέκτη, δήλωση υπαγωγής στο καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως, ακόμη και αν τα εξαρτήματα αυτά ανήκουν, κατά την κατάθεση των δηλώσεων, σε δύο συνδεδεμένες εταιρίες και όλα τα εξαρτήματα προορίζονται, μετά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, από κοινού, για συναρμολόγηση σε πλήρη δορυφορικό δέκτη;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

16 Με το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινισθεί αν ο γενικός κανόνας 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία της ΣΟ έχει την έννοια ότι εξαρτήματα δορυφορικού δέκτη τα οποία προορίζονται, μετά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, για συναρμολόγηση σε πλήρη συσκευή δέκτη, μεταφέρονται στο ίδιο εμπορευματοκιβώτιο και δηλώνονται προς διασάφηση, προκειμένου να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, την ίδια ημέρα, στο ίδιο τελωνείο και από τον ίδιο διασαφιστή, ιδίω ονόματι και για ίδιο λογαριασμό, μέσω δύο χωριστών διασαφήσεων για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, και τα οποία, κατά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, ανήκουν σε δύο συνδεδεμένες επιχειρήσεις, πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελούν τέτοια συσκευή που παρουσιάζεται ασυναρμολόγητη ή αποσυναρμολογημένη, κατά την έννοια του ίδιου κανόνα, και εμπίπτουν, ως εκ τούτου, σε μία και την αυτή δασμολογική κλάση.

17 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι όταν το Δικαστήριο επιλαμβάνεται αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως σε θέματα δασμολογικής κατατάξεως, το έργο του συνίσταται μάλλον στην αποσαφήνιση των κριτηρίων τα οποία θα πρέπει να εφαρμόσουν οι εθνικοί δικαστές για να κατατάξουν ορθώς τα επίμαχα προϊόντα στη ΣΟ παρά στο να προβεί το ίδιο στην κατάταξη αυτή. Συγκεκριμένα, ο χαρακτηρισμός των επίμαχων προϊόντων, για τους σκοπούς της δασμολογικής κατατάξεως, στηρίζεται αμιγώς σε εκτίμηση περί τα πράγματα, στην οποία το Δικαστήριο δεν μπορεί να προβεί στο πλαίσιο αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως (απόφαση της 28ης Απριλίου 2022, PRODEX, C-72/21, EU:C:2022:312, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

18 Πρέπει επίσης να διευκρινισθεί ότι, σύμφωνα με τον γενικό κανόνα 1 για την ερμηνεία της ΣΟ, τα εμπορεύματα κατατάσσονται σύμφωνα με το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων της εν λόγω ονοματολογίας. Χάριν της ασφάλειας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει κατά κανόνα να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως προσδιορίζονται στο γράμμα των κλάσεων της εν λόγω ονοματολογίας και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων (απόφαση της 28ης Απριλίου 2022, PRODEX, C-72/21, EU:C:2022:312, σκέψη 28 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

19 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως κρίνει ότι, μολονότι οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ, αφενός, και οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΕΣ, αφετέρου, δεν έχουν δεσμευτική ισχύ, αποτελούν σημαντικά βοηθήματα προς διασφάλιση της ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινού δασμολογίου και, ως τέτοια, παρέχουν χρήσιμα στοιχεία για την ερμηνεία του (απόφαση της 28ης Απριλίου 2022, PRODEX, C-72/21, EU:C:2022:312, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

20 Ο γενικός κανόνας 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία της ΣΟ, ο οποίος αντιστοιχεί στον γενικό κανόνα 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία του ΕΣ, ορίζει ότι «[κ]άθε αναφορά σ' ένα είδος μέσα σε ορισμένη κλάση καλύπτει το είδος αυτό, έστω και αν δεν είναι πλήρες ή τελειωμένο, με την προϋπόθεση ότι, στην κατάσταση που παρουσιάζεται, εμφανίζει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του πλήρους ή του τελειωμένου είδους. Καλύπτει επίσης το πλήρες ή τελειωμένο είδος ή αυτό που θεωρείται σαν τέτοιο, βάσει των προηγουμένων διατάξεων, στην περίπτωση που αυτό παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο».

21 Από το σημείο VII της επεξηγηματικής σημειώσεως σχετικά με τον γενικό κανόνα 2, στοιχείο α′, του ΕΣ προκύπτει ότι ως είδος που παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο νοείται εκείνο του οποίου τα διάφορα συστατικά μέρη προορίζονται να συναρμολογηθούν είτε με μέσα όπως βίδες, μπουλόνια, παξιμάδια κ.λπ. είτε, για παράδειγμα, με κάρφωμα ή συγκόλληση, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι πρόκειται απλώς για εργασίες συναρμολογήσεως. Συναφώς, δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πολυπλοκότητα της μεθόδου συναρμολογήσεως. Εντούτοις, τα διάφορα συστατικά μέρη δεν πρέπει να υποβάλλονται σε κατεργασία αποπερατώσεως της κατασκευής τους.

22 Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ένα είδος παρουσιάζεται ως ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο όταν τα συστατικά του μέρη, δηλαδή αυτά που μπορούν να θεωρηθούν προοριζόμενα να αποτελέσουν το τελειωμένο προϊόν, παρουσιάζονται όλα ταυτοχρόνως προς εκτελωνισμό και ότι, συναφώς, δεν απαιτείται να λαμβάνεται υπόψη η τεχνική συνδέσεως ή η περιπλοκότητα της μεθόδου συναρμολογήσεως (απόφαση της 16ης Ιουνίου 1994, Develop Dr. Eisbein, C-35/93, EU:C:1994:252, σκέψη 19).

23 Εν προκειμένω, από τα στοιχεία που παρέσχε το αιτούν δικαστήριο προκύπτει ότι όλα τα συστατικά μέρη του επίμαχου είδους, ήτοι συσκευής δορυφορικού δέκτη, παρουσιάσθηκαν ταυτοχρόνως προς εκτελωνισμό.

24 Μολονότι απαιτείται ταυτόχρονη προσκόμιση προς εκτελωνισμό των ως άνω συστατικών μερών προκειμένου να γίνει δεκτό ότι αποτελούν είδος που παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο, εντούτοις, ούτε από το γράμμα του γενικού κανόνα 2, στοιχείο α′, για την

ερμηνεία της ΣΟ ούτε από την επεξηγηματική σημείωση σχετικά με τον γενικό κανόνα 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία του ΕΣ προκύπτει ότι τα εν λόγω συστατικά μέρη πρέπει να αποτελούν αντικείμενο μίας και της αυτής τελωνειακής διασαφήσεως.

25 Πράγματι, το γεγονός ότι τέτοια εμπορεύματα αποτελούν αντικείμενο της ίδιας διασαφήσεως, κατά την προσκόμισή τους στο τελωνείο, δεν συνιστά εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση για να γίνει δεκτό ότι συνιστούν ενιαίο σύνολο και ότι, ως εκ τούτου, αποτελούν «είδος […] που […] παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο», κατά την έννοια του γενικού κανόνα 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία της ΣΟ, αλλά μόνον ένδειξη από την οποία μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα αυτό (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 10ης Μαρτίου 2016, VAD και van Aert, C-499/14, EU:C:2016:155, σκέψη 38).

26 Τυχόν διαφορετική ερμηνεία της έννοιας του είδους που παρουσιάζεται ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο θα παρείχε, στην πράξη, στους εισαγωγείς τη δυνατότητα να επιλέγουν οι ίδιοι, με σχετικώς ευχερή μεθόδευση, όπως είναι η προσκόμιση των εμπορευμάτων με χωριστές διασαφήσεις, την πλέον συμφέρουσα γι' αυτούς δασμολογική κατάταξη των επίμαχων εμπορευμάτων, είτε ως ενιαίο σύνολο είτε χωριστά (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 10ης Μαρτίου 2016, VAD και van Aert, C-499/14, EU:C:2016:155, σκέψη 39).

27 Το ενδεχόμενο αυτό θα αντέβαινε στην αρχή κατά την οποία το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει κατά κανόνα να αναζητείται στα αντικειμενικά χαρακτηριστικά τους και στις αντικειμενικές ιδιότητές τους και θα έθιγε, ως εκ τούτου, τον σκοπό ο οποίος έγκειται στη διευκόλυνση των τελωνειακών ελέγχων και στην ασφάλεια δικαίου και ο οποίος πρέπει να αποτελεί την κύρια επιδίωξη της δασμολογικής κατατάξεως των εισαγομένων εμπορευμάτων (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 10ης Μαρτίου 2016, VAD και van Aert, C-499/14, EU:C:2016:155, σκέψη 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

28 Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι εμπορεύματα προσκομίζονται στο τελωνείο στο πλαίσιο χωριστών διασαφήσεων δεν μπορεί, αφ' εαυτού, να αποκλείσει τον χαρακτηρισμό των εμπορευμάτων αυτών ως ασυναρμολόγητων ή αποσυναρμολογημένων ειδών, κατά την έννοια του γενικού κανόνα 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία της ΣΟ, εάν κατά τον εκτελωνισμό προκύπτει σαφώς από άλλους αντικειμενικούς παράγοντες ότι τα εμπορεύματα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο και προορίζονται να συναρμολογηθούν εν συνεχεία σε μία μόνον συσκευή (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 10ης Μαρτίου 2016, VAD και van Aert, C-499/14, EU:C:2016:155, σκέψη 43).

29 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο μνημονεύει αντικειμενικούς παράγοντες που συνηγορούν υπέρ του χαρακτηρισμού των επίμαχων στην κύρια δίκη εξαρτημάτων ως ασυναρμολόγητου ή αποσυναρμολογημένου είδους, κατά την έννοια του εν λόγω γενικού κανόνα 2, στοιχείο α′. Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι τα εξαρτήματα αυτά προορίζονταν, κατόπιν της θέσεώς τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, να συναρμολογηθούν σε ένα μόνο τελικό προϊόν, ότι μεταφέρθηκαν εντός του ίδιου εμπορευματοκιβωτίου, ότι είχαν αποτελέσει αντικείμενο διασαφήσεων για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία από τον ίδιο διασαφιστή, ιδίω ονόματι και για ίδιο λογαριασμό, στο ίδιο τελωνείο, και ότι, κατά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, τα εν λόγω εξαρτήματα ανήκαν σε δύο συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

30 Τέτοιες περιστάσεις, όμως, μπορούν πράγματι να επιβεβαιώσουν ότι πρόκειται για είδος ασυναρμολόγητο ή αποσυναρμολογημένο. Όπως ορθώς παρατήρησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το γεγονός ότι τα εξαρτήματα αυτά προσκομίστηκαν στο πλαίσιο χωριστών διασαφήσεων για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία πρέπει να εκτιμηθεί από κοινού με τις λοιπές κρίσιμες περιστάσεις, πλην όμως δεν είναι, αυτό καθεαυτό, καθοριστικής σημασίας.

31 Κατά συνέπεια, ο γενικός κανόνας 2, στοιχείο α′, των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της ΣΟ έχει την έννοια ότι εξαρτήματα δορυφορικού δέκτη τα οποία προορίζονται, μετά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, για συναρμολόγηση σε πλήρη συσκευή δέκτη, μεταφέρονται στο ίδιο εμπορευματοκιβώτιο και δηλώνονται προς διασάφηση, προκειμένου να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, την ίδια ημέρα, στο ίδιο τελωνείο και από τον ίδιο διασαφιστή, ιδίω ονόματι και για ίδιο λογαριασμό, μέσω δύο χωριστών διασαφήσεων για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, και τα οποία, κατά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, ανήκουν σε δύο συνδεδεμένες επιχειρήσεις, πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελούν τέτοια συσκευή που παρουσιάζεται ασυναρμολόγητη ή αποσυναρμολογημένη, κατά την έννοια του ίδιου κανόνα, και ότι εμπίπτουν, ως εκ τούτου, σε μία και την αυτή δασμολογική κλάση, στο μέτρο που αποδεικνύεται ότι, λαμβανομένων υπόψη αντικειμενικών παραγόντων, τα εξαρτήματα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο και περιλαμβάνουν όλα τα συστατικά μέρη της εν λόγω συσκευής.

Επί του δευτέρου προδικαστικού ερωτήματος

32 Με το δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινισθεί αν ο γενικός κανόνας 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία της ΣΟ έχει την έννοια ότι τυγχάνει εφαρμογής και στην περίπτωση κατά την οποία ορισμένα από τα επίμαχα εμπορεύματα διασαφίζονται προκειμένου να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, ενώ άλλα υπάγονται στο καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως.

33 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως που δόθηκε στο πρώτο ερώτημα, διαπιστώνεται ότι το γεγονός ότι τέτοια εμπορεύματα προσκομίζονται στο τελωνείο στο πλαίσιο χωριστών διασαφήσεων, προκειμένου εν συνεχεία να συναρμολογηθούν, δεν δύναται, αφ' εαυτού, να αποκλείσει τον χαρακτηρισμό των εμπορευμάτων αυτών ως ασυναρμολόγητου ή αποσυναρμολογημένου είδους, κατά την έννοια του γενικού κανόνα 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία της ΣΟ, εφόσον, κατά τον χρόνο του εκτελωνισμού, προκύπτει από άλλους αντικειμενικούς παράγοντες ότι τα συγκεκριμένα εμπορεύματα αποτελούν ενιαίο σύνολο και ότι προορίζονται να συναρμολογηθούν εν συνεχεία σε ένα μόνον είδος.

34 Όπως ορθώς παρατήρησε η Επιτροπή, ο τρόπος με τον οποίο διασαφίσθηκαν τα εμπορεύματα ή το τελωνειακό καθεστώς υπό το οποίο μεταφέρθηκαν στον τελικό προορισμό τους μπορεί να αποτελεί έναν από τους κρίσιμους αντικειμενικούς παράγοντες για την εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής του εν λόγω γενικού κανόνα 2, στοιχείο α′. Ωστόσο, οι περιστάσεις αυτές δεν μπορούν να είναι, αυτές καθεαυτές, καθοριστικής σημασίας, δεδομένου ότι το αιτούν δικαστήριο οφείλει να λάβει υπόψη κάθε άλλον αντικειμενικό παράγοντα ο οποίος είναι κρίσιμος για τη συγκεκριμένη εκτίμηση.

35 Το γεγονός ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1992, L 302, σ. 1), ο οποίος ίσχυε κατά το κρίσιμο για τη διαφορά της κύριας δίκης χρονικό διάστημα, δεν προέβλεπε ρητώς τη δυνατότητα συνεκτιμήσεως, για τους σκοπούς της δασμολογικής κατατάξεώς τους, των εμπορευμάτων που

διασαφίσθηκαν προκειμένου να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία και των εμπορευμάτων που διασαφίσθηκαν υπό το καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως δεν ασκεί συναφώς επιρροή.

36 Όπως ορθώς παρατήρησε η Ολλανδική Κυβέρνηση, οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία θα είχε ως αποτέλεσμα να καθίσταται δυνατή η καταστρατήγηση του γενικού κανόνα 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία της ΣΟ, καθόσον οι εισαγωγείς θα μπορούσαν, με μια αρκετά απλή πράξη, δηλαδή με την κατάτμηση της αποστολής και τη διασάφηση των εμπορευμάτων υπό δύο διαφορετικά τελωνειακά καθεστώτα πριν αυτά τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, να μεθοδεύσουν την κατάταξή τους ως ενιαίο σύνολο ή ως χωριστά μέρη, αναλόγως του ευνοϊκότερου δασμολογίου.

37 Κατά συνέπεια, ο εν λόγω γενικός κανόνας 2, στοιχείο α′, για την ερμηνεία της ΣΟ έχει την έννοια ότι τυγχάνει εφαρμογής και στην περίπτωση κατά την οποία ορισμένα από τα επίμαχα εμπορεύματα διασαφίζονται προκειμένου να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, ενώ άλλα υπάγονται στο καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

38 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έκτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) **Ο γενικός κανόνας 2, στοιχείο α′, των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1549/2006 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2006,**

   έχει την έννοια ότι:

   εξαρτήματα δορυφορικού δέκτη τα οποία προορίζονται, μετά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, για συναρμολόγηση σε πλήρη συσκευή δέκτη, μεταφέρονται στο ίδιο εμπορευματοκιβώτιο και δηλώνονται προς διασάφηση, προκειμένου να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, την ίδια ημέρα, στο ίδιο τελωνείο και από τον ίδιο διασαφιστή, ιδίω ονόματι και για ίδιο λογαριασμό, μέσω δύο χωριστών διασαφήσεων για τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία, και τα οποία, κατά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, ανήκουν σε δύο συνδεδεμένες επιχειρήσεις, πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελούν τέτοια συσκευή που παρουσιάζεται ασυναρμολόγητη ή αποσυναρμολογημένη, κατά την έννοια του ίδιου κανόνα, και ότι εμπίπτουν, ως εκ τούτου, σε μία και την αυτή δασμολογική κλάση, στο μέτρο που αποδεικνύεται ότι, λαμβανομένων υπόψη αντικειμενικών παραγόντων, τα εξαρτήματα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο και περιλαμβάνουν όλα τα συστατικά μέρη της εν λόγω συσκευής.

2) **Ο γενικός κανόνας 2, στοιχείο α′, των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού 2658/87, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1549/2006,**

έχει την έννοια ότι:

τυγχάνει εφαρμογής και στην περίπτωση κατά την οποία ορισμένα από τα επίμαχα εμπορεύματα διασαφίζονται προκειμένου να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία, ενώ άλλα υπάγονται στο καθεστώς της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως.

(υπογραφές)